

10

OVER MOOI

NAAR EEN GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT

10 AGENDAPUNTEN VOOR EEN GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

1. **Mooi = van iedereen** 4
2. **Mooi = leren zien** 8
3. **Mooi = verbonden met je levensloop** 11
4. **Mooi = een ankerplaats voor het geheugen** 14
5. **Mooi = contrasten koesteren** 19
6. **Mooi = meer dan het gebouw** 23
7. **Mooi = opgaven met elkaar verknopen** 25
8. **Mooi = afspraken maken en vastleggen** 31
9. **Mooi = vakmanschap** 35
10. **Mooi = verbeeldingskracht** 40

Wij zijn MOOI Noord-Holland. Dat 'mooi' is meer dan een naam of een woord. Het heeft betekenis voor ons werk, de gesprekken die we voeren, de adviezen die we geven.

Tijdens het festival OVERMOOI hebben we op een enorme luchtfoto van Noord-Holland met veel Noord-Hollanders gesproken over wat zij mooi vinden. Hoe zij hun omgeving zien en waarderen. We hadden het niet over regels, toetsingscriteria en vergunningen maar over bezieling, verbondenheid, waardering en vakkundigheid. We zagen hoe mensen op de reuzenkaart ineens beseften wat de waarde en de kwaliteit van hun leefomgeving is. Het leverde een schat aan inzichten op.

Die positieve en opbouwende manier van praten over mooi willen we vasthouden in ons advieswerk. Uit al die onvergetelijke gesprekken hebben we tien agendapunten gefilterd. Voor deze punten staan we als adviseurs omgevingskwaliteit. We hopen veel Noord-Hollanders te ontmoeten in deze 10 OVER MOOI.

MOOI
=
VAN IEDEREEN

Omgevingskwaliteit is voor iedereen. De behoefte aan goede omgevingskwaliteit komt niet voort uit een theoretisch schoonheidsideaal maar uit het bewustzijn dat een mooie leefomgeving maatschappelijke betekenis heeft.

De leefomgeving is de plek waar je woont, werkt of wandelt. Een mooie leefomgeving is een algemeen belang. Een omgeving die mensen mooi vinden, heeft een gunstige uitwerking op gezondheid en geluk. Een mooie buurt is een gezonde en fijne buurt. Een mooie omgeving heeft economische waarde. Als mensen van hun plek en hun gebouw houden, zullen ze er ook zorgvuldig mee omgaan. Dat maakt een mooie omgeving ook duurzaam.

Mooi is niet onveranderlijk. Er is geen absoluut en onverbiddelijk mooi. Mooi wordt waargenomen en gewaardeerd op een bepaalde plek, in een concrete situatie. Wat je mooi vindt heeft met persoonlijke smaak te maken en wordt ook bepaald door je sociale en culturele achtergrond. Daarom is het verhelderend om over mooi te praten. We hebben er veel woorden voor maar we zijn het eigenlijk verrassend vaak eens.

Mooi is niet alleen van deskundigen. Deskundigen kunnen schoonheid en kwaliteit niet opeisen of isoleren in een vakdiscussie. Deskundigen kunnen wel helpen door het te benoemen en uit te leggen, zodat er intensiever en beter over kan worden gesproken.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Actief contact leggen met bewoners, ondernemers en met ambtenaren en bestuurders van de gemeente. We zoeken naar manieren om direct te communiceren. We willen weten wat er speelt bij belanghebbenden.**
- ▶ **Bij de advisering zo vroeg mogelijk in gesprek gaan, zodat we mee kunnen denken over de wensen, eisen en de publieke betekenis.**
- ▶ **Een goede gespreksomgeving bieden en goed luisteren. We willen zorgen dat iedereen aan bod komt in het gesprek over goede omgevingskwaliteit.**

- ▶ **In onze adviezen aangeven over wiens mooi het gaat: van wie en voor wie is dit mooi?**
- ▶ **Ter plekke kijken en daar herkenbaar en aanspreekbaar zijn. Onze adviezen hebben steeds een andere context. Kennis van de plek is cruciaal.**
- ▶ **Adviezen geven in gewone taal. Begrijpelijk voor iedereen. Openbaar en vindbaar.**

MOOI
=
LEREN ZIEN

Mooi is wat mensen waarnemen en positief waarderen. Soms is tijd of nadere bestudering nodig om iets moois te doorgronden, te beseffen wat er mooi aan is. Uitleg over het 'maatschappijkunstwerk' Noord-Holland is verrijkend voor jong en oud.

Waarnemen en waarderen vraagt oefening en inzicht. Door rond te lopen, te praten en te kijken, ga je dingen zien die je eerder niet zag. Oog voor schaalverschil en ruimtelijk verband prikkelt de waarneming. Als inwoners van een gebied nauwkeurig kunnen aangeven wat ze waarderen, kunnen ze beter meedoen bij ruimtelijke processen. Het gaat om de bestaande omgeving maar ook om het zien van nieuwe mogelijkheden, van wat mooi zou kunnen zijn.

Waarnemen en waarderen begint al op jonge leeftijd. Kinderen kunnen heel scherpzinnig aangeven wat ze mooi en lelijk vinden. Nadenken over je leefomgeving, daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen. Wat verankerd wordt in het hoofd en hart van kinderen, zet zich voort in hun leven.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ Aandacht besteden aan opleiding, het leren zien, het waarnemen en waarderen en daarover kunnen praten.
- ▶ Toekomstige opgaven verkennen en daar jonge mensen bij betrekken; het gaat om hun toekomst.
- ▶ Bij de advisering helpen om zichtbaar te maken hoe een plan verbeterd kan worden. We willen dat mensen dat herkennen: mijn plan is er beter van geworden.

MOOI
=
VERBONDEN MET
JE LEVENSLLOOP

Als je vraagt naar de mooiste plek van Noord-Holland, antwoordt iemand vaak met plekken uit zijn levensloop. Het gaat niet om mooi en lelijk op zich. De keuze is gekoppeld aan een persoonlijke band met de plek.

Mooi is onlosmakelijk verbonden met persoonlijke geschiedenissen. De zoektocht naar mooie plekken is voor velen een route door het eigen verleden, het landschap van hun jeugd. Het eerste wat mensen zoeken is hun geboortehuis. 'Mijn mooiste plek, dat is toch de plek waar ik ben opgegroeid.'

Kinderen zijn uiterst duidelijk en precies in wat ze mooi vinden. Mooi is voor hen vaak verbonden met een handeling of een gebeurtenis. Er is kennelijk een verband tussen wat je op een plek kunt beleven of doen en hoe je je erbij voelt. 'In het bos voel ik me altijd blij.' Kinderen hebben oog voor wat beleidsmakers en ontwerpers maken, niet omdat ze de bedoeling waarderen, maar omdat dat het decor is van hun leven. 'Het bruggetje is mooi en er zit ook nog een heel park omheen.'

De waardering van mooie plekken is verbonden aan handelingen, gebeurtenissen en herinneringen. Zo bezien is het begrijpelijk dat mensen vaak fel reageren op ingrepen in hun leefomgeving. Een verandering in het decor van het leven raakt hart en ziel. Een mooie plek is een plek waarvan mensen zich eigenaar voelen. Dit gevoel van eigenaarschap gaat overigens niet altijd gelijk op met het echte bezit, het eigendom. Gevoeld eigenaarschap (ook wel sociale kwaliteit genoemd) is een voorwaarde voor goede omgevingskwaliteit.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **In onze adviezen ingaan op de vraag of er een plek ontstaat waarmee mensen zich kunnen verbinden.**
- ▶ **In de advisering het 'gevoeld eigenaarschap' een grotere rol laten spelen. Op welke manier is een ingreep, een project of een gebied verbonden met zijn (vroegere) bewoners en andere eigenaars? Zijn zij gehoord?**

MOOI
=
EEN ANKERPLAATS
VOOR HET
GEHEUGEN

Mooi is dat wat vroeger en nu in zich verenigt. Historische plekken en gebouwen vormen een spoor door de geschiedenis. Zorg voor erfgoed gaat niet om de verheerlijking van een plek of een bouwwerk op zich, maar om het verhaal ervan, de betekenis. Het gaat om ankerplaatsen voor het geheugen: plekken en verhalen die betekenis kunnen geven aan nieuwe ingrepen en eigentijdse elementen die wat van vroeger is, verrijken. De gelaagde geschiedenis van natuur en cultuur is in heel Noord-Holland terug te vinden.

Een herkenbare identiteit wordt als mooi ervaren. Het verleden speelt daar een grote rol in. Regionale of plaatselijke identiteit is stevig als die van binnenuit wordt gevoeld en gekoesterd. Identiteit omvat plekken, gebouwen, symbolen en verhalen. Verhalen maken mooi: zij geven betekenis aan de plek. Verhalen verbinden mensen met hun omgeving. We voegen steeds nieuwe verhalen toe: verhalen van wederopbouw-wijken, verhalen van nieuwe ingrepen en gebouwen. De zorg voor erfgoed is de zorg voor plekken die verhalen vertellen.

Het grote dilemma is de keuze tussen behoud of vernieuwing. Wanneer moet het oude wijken voor het nieuwe? Wanneer moet het nieuwe inschikken voor het oude? Waar en hoe kunnen oud en nieuw goed samengaan? Kunnen we ingrepen voor verduurzaming een plaats geven in historische gebieden? Moeten de landschappen in Noord-Holland onbeperkt ruimte bieden aan schaalvergroting en nieuwe vormen van grondgebruik en bebouwing? Er zijn preciezen en er zijn rekkelijken. Creativiteit is nodig om de speelruimte tussen bevriezen en vernietigen van erfgoed te onderzoeken.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Onverminderd garant staan voor adviezen met kennis van de historie van stad, dorp en landschap. We verbinden die kennis met de herkenbare, stevige regionale en lokale identiteit.**

- ▶ **Bevorderen dat erfgoed ankerplaatsen voor ons geheugen biedt.**
- ▶ **Bevorderen dat erfgoed behouden wordt en dat herstel steeds met vakmanschap en respect wordt uitgevoerd.**
- ▶ **Bevorderen dat erfgoed wordt verrijkt met dingen van déze tijd. Dat kan alleen als het creatief, zorgvuldig en deskundig gebeurt. Noodzakelijke veranderingsprocessen 'moeten liefdevol worden samengebracht met het ontvangende landschap in een goed ontwerp', zoals landschapsarchitect Dirk Sijmons zegt.**
- ▶ **Actief verkennen hoe we het spoor door de tijd doortrekken naar toekomstige opgaven. Hoe gaan we om met Noord-Holland zodat onze nakomelingen nog steeds mooie plekken – ook van deze tijd – kunnen aanwijzen?**

- ▶ **Bijzondere aandacht besteden aan de betekenis van stolpboerderijen in het landschap. Kunnen we het dominante beeld in het landschap behouden na het verlies van de agrarische functie of moeten we zoeken naar andere beeld dragers?**

**MOOI
=
CONTRASTEN
KOESTEREN**

Het contrast tussen bijzonder en gewoon maakt dat wat mooi is beter zichtbaar. Lelijkheid en 'gewoonheid' maken je bewust van de kwetsbaarheid van schoonheid. Mooi is niet altijd verfijnd vormgegeven, het kan ook rauw zijn of pijnlijk. Ook ruwe diamanten en mysterieuze plekken moeten gekoesterd worden en ook nare herinneringen zijn ankerpunten voor ons geheugen.

Er zijn ongemakkelijke stukjes in Noord-Holland. Gebieden van non-ontwerp waar een slordige mening is ontstaan van dorps en werelds, van wonen en industrie, van nietsontziende infrastructuur verloren in de weidsheid. Het brutale, geheimzinnige, rauwe of pijnlijke van die mix vinden veel mensen mooi. Daarmee kun je overigens niet alle missers uit het verleden goedpraten. Een bedrijventerrein in een waardevol historisch landschap is nu eenmaal niet mooi. Ook niet als contrast.

Het contrast tussen bijzonder en gewoon maakt mooi beter zichtbaar. Mensen zijn vaak op zoek naar bijzondere dingen, hoogtepunten, maar een wereld van louter hoogtepunten bestaat niet. In de opgewonden

zoektocht naar het 'bijzonder mooie' mogen we het 'gewone' niet uit het oog verliezen. Onze wijken uit de 20ste eeuw worden internationaal vaak gezien als 'prachtig gewoon'. De zorg voor het gewone moet steeds geagendeerd worden. En als het bijzonder moet zijn, dan ook werkelijk uitmuntend!

Het contrast tussen stilte en dynamiek is mooi: stilte is indringender als je weet dat er elders beweging en rumoer is, en andersom. Veel ruimtelijke ingrepen komen voort uit de drang naar dynamiek en economische groei, maar juist rust en stilte worden hoog gewaardeerd. Mensen die in de drukte van de stedelijke samenleving leven, verlangen ook naar plekken van stilte en rust. Mensen die op het platteland wonen, waarderen ook plekken vol dynamiek.

Het contrast tussen weidsheid en beslotenheid is mooi. Noord-Holland is een van de meest open provincies van Nederland. Dat heeft te maken met de historie van het landschap: aan het water onttrokken en door een rationeel ontwateringssysteem in kavels verdeeld. We hebben open polders, open kustlandschappen, een horizon. We hebben een intrigerend stelsel van

waterlopen, dijken en begroeiing dat de openheid in een kader vangt. We hebben compacte en besloten steden en dorpen. Hierdoor is een prachtig maar kwetsbaar contrast ontstaan tussen stad en land, tussen binnen en buiten, tussen weids en geborgen.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **De gewaardeerde contrasten in het algemeen agenderen en bespreekbaar maken en meezoeken naar een balans op verschillende ruimtelijke schaalniveaus.**
- ▶ **In onze adviezen zoeken naar helderheid die bijdraagt aan bewuste keuzes ten aanzien van bijzonder-gewoon, stilte-dynamiek, beslotenheid-weidsheid, gepolijst-ruw.**
- ▶ **In gesprek gaan over een goede landschappelijke inpassing als bouwen in het open landschap niet valt te voorkomen.**

**MOOI
=
MEER DAN HET
GEBOUW**

Mooi gaat niet alleen over de esthetiek van gebouwen. Het gaat niet alleen om een aansprekende contour, een passende functie of een fijnzinnige gevel maar ook om het maken van een gezonde, veilige en mooie plek. Het is de kunst om gebouwen te maken waarin de maten van landschap, stad, wijk, buurt en bouwwerk samenkomen. En om het niet-gebouwde (de ruimte) net zoveel aandacht te geven als het gebouwde.

Een gesprek over een gebouw moet ook een gesprek zijn over de maten van het dorp, de stad en het landschap. Het is de kunst om bouwwerken te maken waarin die verschillende maatvoeringen en hun onderlinge verhoudingen samenkomen.

Het gaat niet alleen over mooi en lelijk van architectuur maar vooral over de vraag welke aspecten essentieel zijn om een goede plek te maken. Wat is het eigene – de genius loci – van de plek? Hoe maak je architectuur en openbare ruimte die leunt op het karakter van de plek: geen kopie van het bestaande maar een spel met wat er is en komt. Bruikbare en

technisch verantwoorde gebouwen neerzetten is niet moeilijk, maar gebouwen en openbare ruimten maken die de plek en het leven verrijken wel.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Het maken van een goede plek – place making – in het algemeen agenderen en bespreekbaar maken. We hebben nieuwe woorden nodig zoals een ‘redengevende beschrijving van de schoonheid’ en moeten de vraag naar een ‘goede plek’ opnemen in de kwaliteitsvraag.**
- ▶ **In onze adviezen zoeken naar de betekenis van een plan voor de plek en het advies daar mee in verband en in verhouding te brengen.**
- ▶ **De inrichting van de openbare ruimte als wezenlijk onderdeel van het ontwerp en het adviesproces opnemen.**

MOOI
=
OPGAVEN
MET ELKAAR
VERKNOPEN

Alles is met alles verbonden. Door ruimtelijke opgaven in samenhang te bezien, kunnen belangen samengebracht worden en kan de omgevingskwaliteit rijker worden.

Mooi heeft een enorm bereik. Omgevingskwaliteit is een samengesteld begrip dat onophoudelijk in beweging is. Elke ingreep verandert het grote geheel. Door opgaven economisch en ruimtelijk te verknopen, kunnen prachtige nieuwe mogelijkheden ontstaan. Omgevingskwaliteit kan ontstaan wanneer ecologie, watersystemen, cultuurhistorie, techniek, gebruik en schoonheid 'met elkaar kloppen'. Als dat gebeurt, ervaren we het als mooi. Verknopen betekent dat ingrepen in volle omvang en in samenhang bezien moeten worden.

Dat verknopen gaat niet zomaar – er is spelleiding nodig: regie. Goede regie maakt dat een gebied meer is dan een bergplaats voor losse dingen. Dat kan alleen als er een partij is die de belangen van instellingen, bedrijven, personen en de ruimte zelf bij elkaar brengt en optimaliseert. Die ervoor zorgt dat sectorale benaderingen op elkaar kunnen aansluiten.

We hebben het hier over een 'publieke opdrachtgever'. Een partij of een persoon die pal staat voor de grootst bereikbare waarde voor iedereen: de hoogste publieke waarde. Publieke waarde zit 'm niet alleen in het fysieke of de zichtbare kwaliteit maar heeft ook culturele betekenis.

Op lokaal niveau ligt die verantwoordelijkheid allereerst bij de gemeente. De nieuwe Omgevingswet biedt de gemeenten voldoende instrumenten om deze taak op zich te nemen, maar het vergt stedenbouwkundige, organisatorische en juridische creativiteit om daar ten volle gebruik van te maken. Kwaliteiten en publieke waarde houden zich niet altijd aan gemeentegrenzen. De landschappelijke kenmerken van Noord-Holland zijn groter dan wat gemeenten ieder voor zich kunnen regisseren. Daarom heeft de provincie ontwikkelingsprincipes opgesteld voor 'landschappelijke ensembles' – delen van de provincie met gelijke landschappelijke kenmerken. Die ontwikkelingsprincipes kunnen op lokaal niveau als uitgangspunt worden genomen bij het ontwerpen van veranderingen. Het verbinden van schaalniveaus, belangen en opgaven wordt een van de belangrijkste

uitdagingen van ruimtelijk beleid onder de Omgevingswet.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Zoeken naar omgevingskwaliteit door altijd door te vragen naar de verknoping van opgaven, de wijze van leidinggeven daarin en de waarde voor iedereen. Wie is de publieke opdrachtgever en wat is de publieke opgave?**
- ▶ **Adviesvragen zo nodig in groter verband plaatsen, zoeken naar het juiste niveau van leiding en beïnvloeding.**
- ▶ **Bij betekenisvolle opgaven in landschappelijke ensembles altijd intergemeentelijk samenwerking zoeken en de provincie in een vroeg stadium betrekken.**

- ▶ **Van sectorale welstands- en monumenten-commissies overschakelen naar brede adviescommissies waarin deskundigen zijn opgenomen met betrekking tot landschap, ruimtelijke ordening en stedenbouw, cultuur-historie, architectuur en openbare ruimte. Daarnaast kunnen burgerleden of andere leden voor specifieke gebieden of thema's worden toegevoegd. Bovendien kunnen specialisten uit de centrale adviescommissie van MOOI Noord-Holland toegevoegd of incidenteel geraadpleegd worden, bijvoorbeeld over ecologie, waterbeheer, infrastructuur, milieu of gezondheid.**

MOOI
=
AFSPRAKEN
MAKEN EN
VASTLEGGEN

Mooi is wispelturig. Het kan afhankelijk zijn van je humeur, het weer of het laatste nieuws. Bestuurders kunnen de vraag wat mooi is niet laten afhangen van dergelijke toevallige omstandigheden. Daarom moeten we met elkaar afspreken en vastleggen wat we mooi vinden of hoe we bepalen wat mooi is.

Mooi heeft uiteenlopende betekenissen. Er zijn zoveel dingen mooi. We moeten met elkaar zorgen dat gebouwen mooi zijn, dat de samenstelling van dorp, stad en landschap mooi blijft, dat het nieuwe past in de bestaande omgeving. Niet iedereen heeft dezelfde mening en niet iedereen heeft de kennis, de kunde en de middelen. Daarom stelt de overheid beleid op met richtlijnen voor wat we belangrijk vinden in een bepaald gebied. Zo wordt democratisch afgesproken en vastgelegd binnen welke bandbreedte ons mooi (het democratische mooi) zich afspeelt. Zonder afspreken lukt het niet om goede omgevingskwaliteit voor elkaar te krijgen.

De afspraken zijn eerste instantie gericht op het gewone, op dat wat gangbaar is of karakteristiek

in een gebied. Noord-Holland is het resultaat van eeuwen ingenieurskunst en dat heeft ruimtelijke eigenschappen opgeleverd waaraan we gehecht zijn geraakt, die we gewoon zijn gaan vinden. De afspraken bevatten een ondergrens: dat wat we in ieder geval willen voorkomen: onzorgvuldigheid, verstoring, liefdeloosheid, schreeuwerigheid, onverschilligheid, verspilling – allemaal dingen waar een ‘nee’ in zit.

De bovengrens is open. Dat betekent dat afwijken van het gewone alleen ‘naar boven’ kan: het moet een gepaste en waardevolle verbijzondering zijn, publieke waarde toevoegen en een goede plek opleveren. Hoe groter de betekenis van een ingreep in de omgeving, hoe ‘strenger’ de verbijzondering wordt beoordeeld.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Ondersteuning bieden bij het opstellen van de omgevingsvisie, het omgevingsplan en ander omgevingsbeleid. We zullen daarbij de kennis inbrengen die we ontwikkelen door onze**

actieve betrokkenheid bij Mooiwaarts, gericht op de omslag van het toetsen van regels naar het sturen op kwaliteit, doelen en ambities.

- ▶ Ondersteuning bieden bij het opnemen van ruimtelijk beleid, welstandsbeleid en monumentenbeleid in meer omvattend omgevingskwaliteitsbeleid.
- ▶ Ondersteuning bieden bij de cultuuromslag die nodig is om van toetsen achteraf over te schakelen naar afspraken over publieke waarde in een vroeg stadium.
- ▶ Ondersteuning bieden bij de organisatorische en procedurele aspecten van die omslag.
- ▶ Onze manier van werken en adviseren afstemmen op (nieuwe) democratische afspraken.

Van Thorbecke hebben we geleerd dat het verstandig is dat gekozen bestuurders niet zelf oordelen over wat mooi is of lelijk. Bij mooi komt ook vakmanschap kijken. Daarom vragen veel bestuurders voor hun afweging inhoudelijk advies aan deskundigen.

Mooi is niet van deskundigen, het is van iedereen! Maar alle 'mooi-aspecten' goed beoordelen en afwegen vraagt wel vakmanschap. Mooi is niet altijd gemakkelijk (maar moeilijk is geen bezwaar). Het is een zintuigelijke ervaring en zintuigen kunnen geoefend worden om meer prestaties te leveren: een geoefend mens ziet, hoort, voelt, ruikt of proeft meer dan een leek. Hij begrijpt beter hoe het resultaat tot stand is gekomen, wat de onderdelen zijn die samen het nieuwe geheel vormen en of de samenhang bijpassend en tegelijkertijd spannend is. En wat het nieuwe toevoegt aan alles wat we al kennen.

Mooi is een zoektocht naar de balans tussen gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde (met dank aan Vitruvius). Met kennis van zaken en op het scherp van de snede. Soms is het gesprek over kwali-

teit meer een gevecht voor kwaliteit. Een gevecht voor identiteit. Of voor ingetogenheid van een plek naast een opvallend monument.

Daarom zeggen veel bestuurders: 'Ik zoek onafhankelijke vakmensen om mij te adviseren. Een commissie die het kleine kent en het grote ziet, het verband tussen de nabije omgeving en de grote lijnen.' Bestuurders moeten altijd rekening houden met meer dan mooi; ook economische, sociale en organisatorische aspecten spelen een rol. Deskundig advies heeft waarde als het helpt om al die aspecten te verbinden aan mooi.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Blijven werken met onafhankelijke adviescommissies of -teams met uiteenlopende deskundigheden om de oordeelsvorming evenwichtig te laten plaatsvinden.**

- ▶ **Werken met aanjagers of helpers bij vastlopende processen of ogenschijnlijk onoplosbare tegenstrijdigheden. Zij kunnen partijen in gesprek brengen om individuele ambities te koppelen aan maatschappelijke meerwaarde.**
- ▶ **Zorgdragen voor persoonlijke aanspreekbaarheid van de deskundigen, elke adviseur staat als mens in voor zijn gebied of domein.**
- ▶ **In adviescommissies ook kennis van burgers of ondernemers een plaats geven, wij zien hen niet als leken maar als gebiedsdeskundigen.**
- ▶ **In onze adviezen altijd zoeken naar de balans tussen gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde, gezien vanuit de identiteit van een plek.**
- ▶ **De aard van onze deskundigheid per advies afstemmen op de aard van de bestuurlijke besluitvormingssituatie: gaat het om een overzichtelijke of een ingewikkelde ruimtelijke**

opgave; gaat het om een ingreep met geringe of met grote publieke betekenis?

- ▶ **Het bouwwerk altijd beoordelen vanuit de omgeving met oog voor de gewenste inrichting van de openbare ruimte.**

10
MOOI
=
VERBEELDINGS-
KRACHT

Om te leren zien, zijn beelden minstens zo belangrijk als woorden. De verbeeldingskracht mag en moet geprikkeld worden. Er mogen wonderlijke dingen gebeuren. Mooi heeft creatieve denkers nodig.

Mooi gaat niet om een leuk plaatje. Maar mooi heeft wel verbeeldingskracht nodig. Beeldcultuur kan een zegen zijn bij de omslag van toetsen achteraf naar sturen op publieke waarde. Wie ziet hoe mooi iets zou kunnen zijn, weet sneller wat hij wil.

Het is belangrijk dat mensen met en over beelden kunnen communiceren. Dwarse beelden of juist goed passende vergelijkingsbeelden prikkelen de verbeeldingskracht. Daarbij hebben we ook verbeeldende taal nodig, woorden die de verbeeldingskracht prikkelen. Dat hoeft geen ingewikkeld vakjargon te zijn, het gaat om de 'gewone' beeldrijke woorden.

OM TE ADVISEREN OVER GOEDE OMGEVINGSKWALITEIT WILLEN WIJ:

- ▶ **Creativiteit en verbeeldingskracht inzetten.**
- ▶ **Beelden en beeldcultuur gebruiken en laten groeien tot een communicatiemiddel dat minstens zo zwaarwegend is als woorden.**
- ▶ **Ons taalgebruik aanscherpen en zoeken naar 'gewone' beeldrijke woorden. Vakjargon zoveel mogelijk voorkomen.**

Inhoud en tekst

**José van Campen
met bijdragen van Rob van Leeuwen
en Jef Mühren**

Coördinatie

Marlous Ruiter

Ontwerp 10 OVER MOOI tas en publicatie

Stroomberg

Druk

Zwaan printmedia

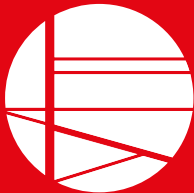
Deze publicatie is CO₂ neutraal geproduceerd en gedrukt op FSC® gecertificeerd papier geproduceerd met 100% gerecycleerde post-consumer vezels.

© MOOI Noord-Holland
adviseurs omgevingskwaliteit
Alkmaar, juli 2017

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl

10 OVER MOOI kon tot stand komen dankzij alle mensen die een bijdrage hebben geleverd aan het festival OVERMOOI. Wij hebben ons vrij gevoeld om te putten uit alle ideeën, lezingen, interviews en gesprekken. Het is onmogelijk iedereen bij naam te noemen. 10 OVER MOOI is, net als Noord-Holland, een gezamenlijk kunstwerk.

MOOI
NOORD-
HOLLAND

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT

www.mooinoord-holland.nl